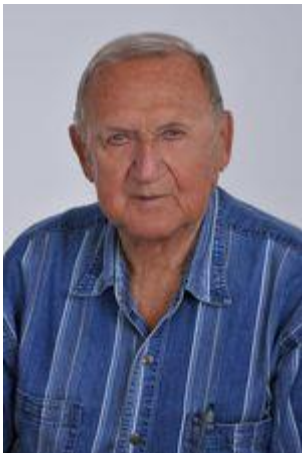

Slávek Hak a Vzpomínky našich nejstarších

Trochu mě zatrnulo, když jsem byl vyzván, abych napsal něco do výše uvedené rubriky renomovaného Zpravodaje ČGSpol. Že bych byl nestor a patřil mezi geologické guru? To už absolutně ne. Vlastně jsem si konečně uvědomil, že jsem prostě *starej, hodně starej*. Pokusím se tedy něco napsat, pokud mi to čím dál sklerotičtější mozek dovolí a než všechno zapomenu. A to zdaleka nevím, zda to někoho vůbec zaujme nebo se pobaví.

Pocházím ze starého královského horního města Kutné Hory, které v historických dobách, díky bohatým ložiskům stříbra, bylo hned druhým v pořadí za Prahou a za krále Václava II. se zde razila tvrdá měna – pražský groš. I v moderní době bylo toto město sídlem Kutnohorských rudných dolů, Ústavu nerostných surovin, chvíli dokonce Geologického průzkumu, který se potom přestěhoval do Rýmařova, vrtného pracoviště Geoindustrie Praha a ještě stále zde sídlí a doufám, že i nadále bude sídlit Geofond České geologické služby. Mimochodem, v K.Hoře začínaly takové geologické legendy jako Mirko Vaněček nebo Jožka Janečka, a prof.Koutek zde sestavil jednu z prvních moderních geologických map Kutné Hory a okolí (Geologická mapa rudního okrsku kutnohorského a jeho okolí v Čechách 1:25 000, Státní ústav geologický ČSR, 1946).

Moje cesta ke geologii byla zvláštní. Absolvoval jsem kutnohorské reálné gymnasium a po peripetii jakési protistátní činnosti v roce 1949, kdy se velká skupina místních skautů jala distribuovat protirežimní letáky a následném čtvrtročním „sezení“ v kutnohorské a

poté Pankrácké věznici, jsem se sžíval s dělnickou třídou na místních Rudných dolech. Tou dobou Honza Bernard, později věhlasný mineralog doc. Jan Hus Bernard, tam studoval mineralogii Rejského a Turkaňského pásma, aby výsledky vtělil do své doktorské práce. Byl to on, kdo hned v roce 1950 vzbudil můj zájem o mineralogii a od té doby jsem s Honzou spolupracoval, ba dokonce později v roce 1969 a 70 asi tři semestry jsem za něho přednášel geochemii na Přírodovědecké fakultě UK, když on byl na expertíze v Turecku. Vedle toho můj „kádrový profil“ byl poněkud schizofrenní - mamčin otec, tedy můj děda, byl váženým velkoobchodníkem koloniálním zbožím, zatím co otcova matka, moje dobrá babička, byla celoživotní dělnicí v místní tabáče, dříve Státní tabákový monopol, nyní Philip Morris ČR a.s., to jen pro pořádek.

Když jsem se po více než půl roce opravdu těžké práce vykoupil ze svých hříchů na šachtě jako horník, nastoupil jsem co by chemický laborant do tehdejšího Ústavu pro průzkum nerostných ložisek, posléze Ústav pro výzkum rud, a chvíli taky Geochemické středisko Františka Pošepného Ústředního ústavu geologického, od roku 1959-Ústav nerostných surovin. Zajišťoval jsem sériové analýzy síry vzorků z průzkumu chvaletického kyzového a manganového ložiska. Taky jsem se naučil pracovat na polarografu, geniálním vynálezu profesora Jaroslava Heyrovského, který za to dostal Nobelovu cenu, jako první Čechoslovák. Znalost chemie se mi potom v geologii dost vyplatila, ale to jsem ještě zdaleka netušil jak to se mnou dopadne. Odtud mě šéf ústavu Dr.Vrabka vyslal na studia na tehdy Geologicko-geografickou fakultu UK, kde mne přijímali Dr.Ferry Fediuk a Dr. Arnošt Dudek, tenkrát asistenti profesora Hejtmána, později věhlasní geologičtí guruové. S nostalgií na ten přijímací pohovor vzpomínám. Byli trochu překvapeni, když jsem se zmínil, že kutnohorský sfalerit vedle nepříjemně vysokého obsahu železa obsahuje ve své mřížce vedle kadmia zejména hodně india, důležitého prvku pro polovodiče. Díky počínajícímu bipolárnímu světu začaly geologické vědy ve společnosti i ekonomice zaujímat význačné postavení, neboť téměř na každou druhou, ne-li první nerostnou surovinu, bylo uvaleno Západem

embargo. Nějak se s těmi embargy a sankcemi plýtvá dodnes. A tak se prozkoumávala naše vlast od východu na západ, od severu k jihu a provrtávala se jako řeseto. Do našeho fakultního ročníku (1952-56) nastoupilo tenkrát asi 80 adeptů geologie, někteří se třeba nedostali na humanitní vědy nebo umělecké disciplíny, a řekl bych, že počtem dost nás absolvovalo a někteří to ve svém oboru dotáhli vysoko (Zdeněk Pertold, Miloš Suk, Standa Mareš, Honza Hrubý, Pepa Chaloupský, Ondrej Franko, Jožo Salaj, Pavol Ostrolucký, Olina Matějovská, Milka Čierná, Nad'a Šťovíčková a další). Když jsem byl asi měsíc na fakultě, dostal jsem povolávací rozkaz na vojnu. Na šachtě jsem tenkrát dělal v hloubení (600 m pod zemí) a můj „nadřízený předák“ Pepík Červený se posléze stal rychlým důstojníkem Československé lidové armády a sloužil potom na místní okresní vojenské správě. Zašel jsem za ním s tím, že na fakultě dělám náhradní vojenskou službu. Jelikož znal z našich svačinových rozhovorů moji „anamnézu“ pravil stručně: to si na tebe vzpomněl nějaký blb, dej mi ten rozkaz, dojed' si na fakultu ať ti soudruh děkan napíše pár řádek, že se za tebe zaručuje, atd. Pan profesor Rost, jemuž jsem potom dělal asistenta s polovičním úvazkem (tenkrát za velký peníz 500 Kč), se za mne zaručil, a bylo hotovo. Kdo ví, jak bych býval dopadl, kdybych šel na dvouletou prezenční službu.

Zde bych chtěl poznamenat, že jsem měl v životě mimořádné štěstí v tom, že jsem se setkával s vynikajícími lidmi, kteří mě učili, byli mi nejen velkým vzorem, ale mnozí se stali mými blízkými přáteli. Díky jim a také štěstí a ovšem příznivým náhodám, které mne potkávaly v kritických momentech mého bytí, jsem prožil život takový, že by stačil i na několik konvenčních životů. A nejen to, stal jsem se součástí geologické komunity, jak říkávám, zcela specifické čeledi či druhu homo sapiens, která snad nemá v lidské společnosti obdoby.

To, že jsem dříve skautoval a posléze taky hrál za Dynamo Kutná Hora osm roků basketbalovou druhou ligu nějak příznivě koincidovalo s geologií, i když dnes už jsem téměř trpaslík, a taky nevím kde jsem na to všechno tenkrát bral čas.

Díky Honzovi Kutinovi (tenkrát docent) jsem našel zalíbení v rudní mikroskopii, mineralogii a geochemii rudních ložisek, kterážto záliba mě provázela celý můj profesní život. Ještě na studiích mě potkalo další štěstí a sice v osobě Zdeňka Johana, který měl mimořádný cit na identifikaci nových minerálů a já mu je analyzoval, 5 jsme jich popsali, on potom skončil asi na 35 nových minerálech. Zdeňka není třeba představovat, myslím, že byl nejúspěšnějším mineralogem a geochemikem několika generací českých geologů. Jen pro mladší generaci bych uvedl, že zprvu jako cizinec se posléze stal vědeckým ředitelem BRGM, jedné z nejlepších geologických služeb světa a taky ředitelem CNRS, národního akademického centra pro syntézu a chemii minerálů sídlícího prakticky vedle BRGM v Orléans. Stal se taky členem akademií několika států. Učil na řadě universit a byl nositelem mnoha medailí a vyznamenání. K nejvýznamnějším jimiž byl oceněn je Rytíř francouzského řádu Za zásluhy a důstojník řádu „Palmes Académiques“ (řádu Akademických palm). Celý svůj profesní život jsem s ním spolupracoval, i když byl emigrantem, což bylo tenkrát zapovězeno.

Po obhájení diplomní práce na téma „Chemismus minerálů tetraedritové skupiny z ložiska Rudňany ve Spišskogemerském rudohoří“ a absolutoriu jsem se vrátil do mateřského ústavu- ÚNS Kutná Hora, a v roce 1964 jsem potom předložil kandidátskou práci o Mineralogii a geochemii nízkotatranských antimonových ložisek a barytového zrudnění, která jsem studoval několik let v rámci výzkumného projektu. V šedesátých letech mě Dr. Zýka, ředitel ÚNS, svěřil vedení Střediska stopových prvků, na onu dobu velmi sofistikovaného oddělení, v jehož rámci jsme začínali mít dobré znalosti o výskytu a obsazích stopových a vzácných prvků v našich rudách, elementů důležitých pro high-tech, jak se dnes říká. Tehdy jsme taky dostali zakázku od Uranového průmyslu, když na Hamru na Jezeře se začaly poněkud nešťastně podzemně louhovat sedimentární uranové rudy v křídové tabuli, jejíž podzemní vody kontaminovaly. Zjistili totiž, že výtěžnosti zásob uranu spočítaných v šestiúhelníkových polygonech (6 vtláčecích a jednom jímacím vrtu)

jsou nízké a nevěděli proč tomu tak je. V malém, leč dělném kolektivu, jsme zjistili, že v rudnině vedle v kyselinách rozpustného uraninitu nebo uranové černi jsou taky velmi rezistentní kysličníky uranu a thoria jako těžké minerály (davidit, brannerit, cheralit a další) a tím dochází ke sníženým výtěžnostem. Bylo to dobrodružství poznání, tenkrát ještě bez elektronové mikrosondy. Ústav za tento tříměsíční projekt inkasoval tehdy 300 tis. Kč, což nebyly malé peníze.

V roce 1968 jsem téměř celý rok pracoval v expedici vyhledávající sekundární kassiteritové rudy na Jos Plateau v severní Nigérii. Organizoval ji PZO Metalimex. Propásl jsem Pražské jaro, v němž bych se býval, díky své absolutní politické naivitě, možná angažoval v klubu K231 (to byli tzv. političtí vězni) nebo v KAN (Klub angažovaných nestraníků) a tím by moje kariéra nepochybně skončila. Ale já se z Nigerie vrátil, když mnozí po invazi armád Varšavské smlouvy do Československa houfně emigrovali. Byl jsem vlastně hodný chlapec, a tím moje hvězdička nezapadla. Na dva roky jsem byl jmenován šéfem výzkumu v ÚNS. Na podzim 1969 ředitel Makedonské geologické služby (Ing. Filipovský) požádal ÚNS o vyslání expertů na studium dávno opuštěného epithermálního ložiska Alšar, výjimečného svou paragenézí (As, Sb, Tl a Au), které jsme spolu s kolegou Milanem Kvačkem navštívili, za velmi obtížných podmínek ovzorkovali staré zpola zbourané štoly, mineralogicky zpracovali a Zdeněk Johan posléze popsal několik nových thaliových nerostů (parapierrit, picotpaulit). Když bezpartijní byli počátkem sedmdesátých let postupně zase nahrazováni partajními kádry, tak se mi poštěstilo získat pětíměsíční expertizu (leden-květen 1970) na projektu OSN (UNDP) v Indonésii na ostrově Bangka (známé cínonosné ostrovy Bangka, Billiton a Singkep), kde se prováděl průzkum mořských ložisek cínu. Byla to stejná činnost vyhodnocování koncentrátů těžkých minerálů jako v Nigérii. Během pobytu jsem v předtuše asi trochu retardované budoucí kariéry, napsal do Kanady prof. Billu Tupperovi, se kterým jsem se seznámil v Londýně v roce 1967 na 2. technické konferenci o ložiskách cínu.

Bill se stal mezitím šéfem katedry geologie na Carleton University v Ottawě. Nabídl mi postdoctoral fellowship a k mému podivu mi nikdo nebránil, abych tam na rok a dva měsíce odletěl. Připomnělo mi to trochu fejeton Jana Nerudy „Kam s ním“. Naučil jsem se pracovat na elektronové mikrosondě, mikroskopoval jsem, něco publikoval a hlavně se zdokonaloval v angličtině, protože rodina zůstala doma. Jako bonus jsem se za univerzitu zúčastnil 24. Mezinárodního geologického kongresu v Montrealu a hlavně jsem „oblétal“ a prohlédl si v detailu největší polymetalická ložiska Kanady – Pine Point v Severozápadních teritoriích u Yellowknife, Faro na Yukonu, Sullivan Mine v Britské Kolumbii a další. Byla to ložiska se zásobami v řádu 100 mil. tun rudy a kovatostech kolem 10 % Pb/Zn. Tedy tonážích a kovatostech o nichž se u nás doma nikomu ani nesnilo. Dalším mimořádným ložiskem, jež jsem měl možnost navštívit, bylo ložisko vzácných zemin Oka v Quebecu vázaných na karbonatity. Díky geologii jsem poznal Kanadu víc než někteří rodilí Kanadčané. A nejen to, ještě v únoru 1972 jsem se jako geolog zúčastnil měsíční expedice biologů z Carleton University do kolumbijské Amazonie. Byl to nezapomenutelný zážitek plavit se po Amazonce a pronikat amazonskou džunglí, i když z geologie v ní moc vidět nebylo.

Po návratu jsem ještě dva roky působil v ÚNS a v roce 1974 přešel do Ústředního ústavu geologického, což byla šťastná volba. Hned po nástupu nastal jakýsi kolotoč zahraničních angažmá. Vrátil jsem se na dva měsíce do Nigerie na stejný projekt (průzkum sekundárních ložisek cínu), potom krátce Mongolsko – ocenění ložiska wolframu Ongon Chairchan, v roce 1978 roční expertiza v Iráku na State Organization for Minerals, v době kdy od roku 1976 působila v Kurdistánu a posléze v Západní poušti pětiletá mapovací expedice ÚÚG vedená Dr. Budayem, který v Iráku získal mimořádné renomé, a díky jemuž tam potom pracovaly desítky expertů – geologů, většinou z ÚÚG. Po Dr. Budayovi jsem převzal rok před koncem vedení onoho pětiletého mapovacího projektu a díky vynikajícímu kolektivu jsme projekt úspěšně skončili jak odborně, tak ekonomicky. Byl to první zahraniční geologický kontrakt na klíč, plně financovaný

iráckou stranou zhruba ve výši 3 mil.USD. Psal se rok 1980 a začala osmiletá irácko - iránská nešťastná válka. I během ní jsme vypracovali (2 měsíce pobytu v Bagdádu v roce 1982) projekt dalšího mapování a průzkumu sklářských a keramických surovin v Západní poušti, ale den před podpisem kontraktu bylo na projekty nesouvisející s válkou uvaleno moratorium. Ekonomickým expertem těchto i jiných projektů byl Ing. Pavel Linhart. Hned další rok (1981) jsem byl zase pozván na Carleton University, kde jsem strávil asi 8 měsíců zabývaje se studiem minerálů platinových kovů z oblasti velkých Cu-Ni ložisek u Sudbury a u Norandy. Léto jsem strávil v Cobaltu, místu bájně stříbrné horečky na přelomu 19. a 20. století. Tam měla universita perfektní terénní základnu kde se pro studenty organizovaly pravidelné kurzy geologického mapování a tak chodit po terénu zjizveném dávným dolováním byl pro mne velký zážitek.

Právě do Cobaltu jsem dostal zprávu z Penn State University, že bych se mohl zúčastnit exkurze po národních parcích Středozápadu a Západu USA. I odjel jsem do Ottawy na americký konzulát a ostýchavě jsem podal úředníkovi ten svůj tzv.,„komunistický“ pas a poprosil ho zda by vízum mohlo být brzy. Pokynul abych si sednul a za deset minut přinesl pas a pravil – „have a nice trip“. Když viděl moje překvapení povídal – už jsme online s CIA a FBI a jste čistej. A tak jsem zažil nádheru Badlands, Black Hills, Devils Tower, Bighorn Mountains, Yellowstone, Grand Teton, Lassen Volcanic Park, Mono Lake, Yosemite, Redwood Highway, San Francisco, Sequoia National Park, Death Valley, Zion National Park, Grand Canyon a Sunset Crater, prostě něco fantastického a nezapomenutelného.

V ústavu ze mne ředitel Dr.Vacek udělal šéfa plánu výzkumu a tak jsem měl v popisu práce starat se o všechny výzkumné projekty jak odborně, tak finančně. Na jaře 1982 jsem odletěl do Jemenu, tenkrát Severního Jemenu, abych získal podklady na vypracování projektu geologického mapování a průzkumu ložisek, zejména barevných kovů, a seznámil se s terénem. Předcházela tomu návštěva ředitele Jemenské geologické služby, jemuž jsme prezentovali mapy z irácké expedice, a našel v nich značné zalíbení. Nakonec se ukázalo, že

studoval na VŠB Ostrava. V Jemenu to byl geologický ráj, terén prakticky bez vegetace a geologické útvary od proterozoika po kvartér. Projekt jsme vypracovali, ale nerealizoval se jednak pro nedostatek financí a posléze pro začínající politickou nestabilitu země. Záhy přiletěl do Prahy profesor Kogbe, Nigerijec působící v Paříži, a vydávající časopis o geologii Záp. Afriky. Snažil se získat nějaké geology, aby učili na nigerijských univerzitách. Měl zásadu, že nepotřebuje ložiska nerostů, ale spíš vodu pro Sahel. Někakou náhodou si vybral mne, a když už jsem málem odletěl na universitu do Kaduny, vypadlo moje jméno z „rosteru“ na PZO Polytechna s tím, že poptávají někoho do UNDP projektu vyhledávání mořských cínových ložisek na ostrově Phuket v Thajsku, tedy dělat totéž co jsem dělal v Indonésii, potažmo v Nigerii. Omluvil jsem se prof. Kogbemu a risknul přihlášku do Thajska. A vyšlo to. S odstupem 10 let od indonéského projektu jsme měli sofistikovanější vrtné zařízení, tedy samohybnou vrtnou loď (drilling barge asi za milion USD) a zaměřování vrtů rádiem, zatímco v Indonésii to byl ještě sextant, dřevěné pontony a ruční vrtání (tzv. bangka drilling). S GPS by to dnes byla úplná legrace. Sestava výborná- šéfem byl Kanad'an, pak byl v týmu Američan, Holand'an a Francouz, dobrá parta. Přes půl roku nepřetržitě a potom ještě dvě jednoměsíční konzultace s koncem v roce 1985. Mimochodem, jihovýchodní Asie, konkrétně Indonésie, Thajsko a zejména Malajsie produkovaly v osmdesátých letech 20. století dvě třetiny světové produkce cínu (ca 120 tis. tun kassiteritového koncentrátu, který se hutnil v těchto třech zemích- 20 tis. Indonésie, 20 tis. Thajsko, 80 tis. Malajsie), jako „odpad“ byly haldy monazitu a zirkonu. Ještě zpět v roce 1974, když jsem se zúčastnil další 4. technické konference o cínu, jsem navštívil nejen jedny z největších sekundárních ložisek cínu v Malajsii, ale i největší cínovou huť na světě na ostrově Penang s kapacitou hutnění 100 tis. tun cínového koncentrátu ročně.

Ještě tentýž rok (1985) mě ústav půjčil Intergeu na mapování ložiska velkovločkového grafitu u Mahenge v Tanzanii. Skoro tři měsíce v nádherné přírodě Východní Afriky. Jednu lechtivou příhodu dám pro obveselení tohoto nudného čtení až na úplný konec.

V roce 1985 se začal vypracovávat pětiletý mapovací a průzkumný projekt na vyhledávání diamantů v Coastal Mountains a barevných kovů v pěti oblastech Syrské arabské republiky pro státní organizaci General Establishment of Geology and Mineral Resources. Práce po schválení projektu začaly v roce 1986 a Závěrečná zpráva byla v termínu odevzdána a obhájena v roce 1991. Záměr vyhledávat diamanty vznikl na základě expertizy doc. Petránka a Ing. Škvora z ÚÚG v Sýrii a jejich zprávy, že v riftové zóně Coastal Mts. by se mohly vyskytnout diamanty. Když Izraelci našli asi dva diamanty v podobném terénu, tehdejší syrský president Háfíz al- Asad usoudil, že když mohou mít Izraelci diamanty, tak je Sýrie musí mít taky. Takže se velmi podrobně mapovalo (1:10 000) asi 30 tzv. kráterů, vlastně vápencových útvarů proniklých bazickými vyvěřelinami obohacenými ultrabazickými xenolity, ale i když jisté indicie existovaly, diamanty se nenašly. Navzdory tomu postavili v Kerdaze (rodišti presidenta) belgickou úpravnu na separaci diamantů. Velmi namáhavé podrobné mapování obstarali Dr. Odolen Kodym jr., Dr. Vlasta Konečný z GÚDŠ Bratislava a asistovali jim technici Karel Maas a Míla Novák. Geochemická prospekce (šlichovka a řečištní sedimenty) na ploše ca 8 500 km² (měřítko 1:50 000) ukázala bohužel jen neekonomické akumulace barevných kovů. Vybudovali jsme v Damašku mineralogickou laboratoř, jejímž šéfem byl Dr. Zdeněk Táborský, a vyhodnocovali tisíce koncentrátů těžkých minerálů ze šlichové prospekce. Byl jsem jmenován vedoucím tohoto projektu a vynikajícího kolektivu 20-30 geologů a techniků a po dvou letech, když jsem v Sýrii těsně před Vánocemi 1987 dostal žloutenku, projekt dokončil Ing. Miloš Ďuriš, jemuž ještě asistoval Dr. Vlád'a Prouza. Oba se ukázali výbornými manažery. Nenahraditelným ekonomem projektu byl opět Ing. Pavel Linhart, stejně jako na projektu v Iráku. Poprvé jsme použili stolní počítače k registraci odebraných vzorků a k dalším operacím.

Po rekonvalescenci jsem ještě stačil na jaře 1989 v Bagdádu spolu s Dr. Khaldounem, pozdějším ředitelem Iraqi Geological Survey, vypracovat projekt geochemické prospekce v Kurdistánu (Mawat

Massif), který se ovšem nerealizoval díky řetězci tragických „gulfských válek“. Potom jsem odletěl na svou poslední rozlučkovou půlroční misi na Carleton University během níž mě katedra geologie vyslala na 28. Mezinárodní geologický kongres ve Washingtonu, kde jsem se skoro denně vídal s Honzou Kutinou, který dostal profesuru a přednášel na American University a s nímž jsem se setkával nejen na přednáškách kongresu, ale často jej navštěvoval i doma. Honza v 60. letech minulého století prodělal jakousi osobnostní metamorfózu a z mikrodímenzí rudní mikroskopie, do které mne kdysi tak krásně zasvětil, přešel na megadímenze strukturní geologie v níž aplikoval ekvidistance z říše krystalové struktury. Ten mě taky provedl po nádherných muzeích, jichž je ve Washingtonu bezpočet. Kongresu se zúčastnila velmi početná československá delegace. Vrátil jsem se doslova rovnou do sametové revoluce, přiletěl jsem v sobotu po pátečních událostech na Albertově a Národní třídě. Ještě jsem stihl formálně uzavřít v Damašku náš syrský projekt obhajobou Závěrečné zprávy v roce 1990, resp. 1991, a v roce 1993 jsem se odebral na „zasloužený“ odpočinek byv nelichotivě označen za „starou strukturu“, sice nevím proč, ale stalo se a tak to v revolučních dobách chodí. Nicméně, no bitter feelings jak říkají Anglosasové- tedy žádná hořkost.

Nicméně, ještě tentýž rok si mě Dr. Karel Schulmann, který z ústavu přešel na Přírodovědeckou fakultu, na radu profesorů Pouby a Johana, vybral za jakéhosi tajemníka nebo administrátora, vybaveného angličtinou, do evropského vzdělávacího projektu TEMPUS na nějž, díky velmi úspěšnému průběhu a zakončení, navázal další podobný projekt JEN. Strávil jsem na katedře petrologie a strukturní geologie bohulibých deset let, a musím říct, že díky vynikající a dělné atmosféře na tomto pracovišti, mladým studentům i Karlovi jsem o těch deset let doslova omládl a ze starého popuzeného bručouna jsem se převtělil do jak takž snesitelného starce. Takže díky, hoši. Navzdory pokročilému věku stále ještě oprašuji svoji angličtinu překládáním různých zpráv a publikací pro různé organizace a taky opravami anglických abstrakt do Zpráv o výzkumech. A taky si kladu

otázku jak je možné, že po tom turbulentním životě jsem ještě stále naživu, a zatím vím jak se jmenuju a trefím domů.

A nakonec pro obveselení a pro oddych od nudného čtení ještě příhodu z Tanzanie (něco veselého z natáčení jak říkají filmaři). Jak zmíněno výše, v roce 1985 mě tenkrát ÚÚG, nyní Česká geologická služba, zapůjčil Intergeu (tato organizace zaměřená na geologickou činnost v zahraničí už neexistuje) na mapování výchozů ložiska velkovločkového grafitu u Mahenge asi 560 km JZ od Dar es Salaamu v Tanzanii. Spolu s Láďou (už je bohužel na pravdě boží) z Intergea jsme odjeli džípem do tohoto kraje nádhernou savanou plnou akácií, baobabů a taky slonů, žiraf, zeber a další zvěře, a usadili se v malé terénní základně asi 20 km od Mahenge, jakéhosi krajského města v uvozovkách kde nebyla ani elektřina, i když švýcarská katolická misie zářila do dálky. Původně jsme se domnívali, že budeme bydlet v tomto katolickém komfortním zařízení, ale náš terénní tábor byl pohádkový. Vařilo se na otevřeném ohni, žlábkem z potůčku byla vytvořena sprcha, prostě paráda. Jak za starých skautských časů. Staral se o nás Thajec Yoon, který tam sbíral rubíny, safíry, tanzanity a další, Dr.Tonda Seifert ho zná, protože tam strávil hodně času. Tehdy před pár měsíci jsem se vrátil z UNDP projektu v thajském Puketu a tak jsme si s Yoonem měli co povídat.

Když jsme se „ubytovali“, hned třetí den nás Yoon odvezl do Mahenge, aby nás představil místní honoraci, jak v tomto kraji bývá zvykem. Jedním z představovaných byl šéf místní policie, který byl školen v Kanadě a tak jsem se zmínil, že jsem tam taky pobýval nějaký ten rok a jsme tedy téměř krajany.

Leč k té legrácce. Jak čas ubíhal monotónním mapováním, tak jednou nás pozvala nějaká rodina, organizoval to Yoon, na oslavy biřmování. I dostavili jsme se k této bohulibé komunitě, v níž dcera byla učitelkou a mluvila výborně anglicky. Pojedli jsme, popili palmového vína a taky piva jež vypadalo nevábně, ale přežili jsme to. Po oslavě jsme jeli zcela temným městem, či spíše vesnicí, když Yoon najednou prudce zastavil, aby nepřejel zcela alkoholem zmoženého, výše zmíněného, vrchního konstábla, který se doslova potácel a spolu se

dvěma dámami nás požádal, abychom je někam odvezli. Během cesty se mimochodem zeptal, kdy jedeme zpět do Dáremu, tedy Dar es Salaamu a my odvětili, že za tři týdny. I pravil, že uděláme farewell party a že přiveze dámy pro obveselení.

Povídal jsem Láďovi- neboj, ten nevěděl ani s kým mluví, natožpak aby si pamatoval, že za tři týdny se vracíme zpět do Dáremu.

V inkriminovaný den jsme seděli před naším bungalovem z vlnitého plechu a zkreslovali mapy, když najednou po serpentínách přijíždí džíp a v něm vrchní konstábl se třemi slečnami, zdravotními sestrami z místní nemocnice. Diskrétně naznačil, abychom jim dali nějaké peníze za společnost a možné poskytnutí rozkoše. Popili jsme vína, setmělo se a tak jsme se odebrali do „ložnic“. Leč abych to zkrátil- dal jsem dámě asi 200 šilinků a ani jsem si „nešáhnul“. Už byla jiná doba, plná nástrah a opatrnost zvítězila. Musela mě považovat za úplnýho blbce nebo gaye. Tak takhle skončila moje tanzanijská anabáze. Ani jsem se ráno nezeptal Ládi či Yoona, co oni, nevím.

Z této historky vyplývá, že už v roce 1985 jsem byl k ničemu. A pokud tuto poněkud kostrbatou zpověď o mém geologickém působení někdo dočetl až sem, zasluhuje obdiv a metál. Omlouvám se.